

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:
Egész évre 12 kor., fél évre 6 korona
negyed évre 3 kor.

POLITIKAI NAPILAP
MEGJELENIK NAPONKINT REGGEL, KIVÉVE HÉTFŐN.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
KLADEK és HAMBURGER könyvnyomdája
Batthyány-utca 5. sz.

A vármegye új pénzkézelése.

A vármegyei közigazgatás egyszerűsítésére való törekvéssel az illetékes minisztériumokban párhuzamos a tökéletesítésre irányuló buzgóság. A tökéletesítés leginkább a vármegyei pénzkézelésre fért rá; meg is történt ennek korszakalkotó első lépése: a vármegyei és gyámpénztárak állami kezelésbe vétele.

Az államosítás óta eltelt másfél év alatt a minisztériumokban serényen dolgoztak a járási és községi számvitel és pénzkézelés reformján. A minap jelent meg a járási számvetők utasítása, mely azonban számvetői állások be nem töltése miatt egyelőre csak nagyobb vármegyékben lép életbe. Most pedig a járási pénzkézelés szabályzata került nyilvánosságra.

Az új szabályzat a főszolgabíró pénzkézelésében két ágat különböztet meg; u. m. a kihágásit és átmenetit.

Az elsőre az eddigi eljárás marad érvényben, míg az átmeneti kezelésre, melybe a főbíróhoz továbbítás és beszolgáltatás céljából érkező, vagy más hatóságok megbízása folytán beszédett vagy végrehajtás útján behajtott pénzek tartoznak, október elsejétől a póstatakarékpénztár cheque- és clearing-forgalmába kell belépniök.

E kezelésnek nyilvánvaló előnyei: a gyorsaság, (ki van zárva ugyanis a pénzek elszámolatlanul hevertetése), a biztosság és kamatjövédalom. A járási pénzkézelés illetén szabályozása természetesen maga után vonja a vármegyék székhelyén levő m. kir. adóhivataloknak, mint vármegyei pénztáraknak belépését a postatakarékpénztár forgalmába. Amivel ugyancsak megszorodik e hivatalok munkája, aminthogy minden pénzügyigazgatási ujtás az adóhivatalok vállára újabb terhet ró, amíg

csak az intéző körök át nem látják, hogy e hivatalok ugyelnevezetés mint szervezet dolgában alapos reformra szorulnak.

Apóstatakarékpénztári kezelés a gyámpénztárakat nem érinti, kezelésök megmard eddigi nehézkés formájában. A vármegyei pénzkézelés ez ujtása a póstatakarékpénztár népszerűsítésére remélhetőleg kedvező befolyással lesz.

A félmilliárdos hadi kölcsön.

Budapesti tudósítónk írja: A „Neue Freie Presse” vasárnapi szennációja csütörtököt mondott. A hadügyi vezetőségnek esze ágában sincsen, hogy a delegációk elé terjesztett programon változtatván, a hadügyi kölcsönnek gyorsabb tempóban való realizálását sürgesse. A „Neue Freie Presse” mozgalom a számított, de ez nem sikerült és maguktól elesnek azok a kombinációk is, hogy ezen a dolgon Lukács László és Böhm. Bawerk pénzügyminiszterek összekülönböztek volna. A magyar kormány számol a kedvezőtlen gazdasági esztendővel és már azért is lehetetlenségnek tetszett, hogy megengedte volna, hogy az egyébként is terhes majdnem félmilliárdos kölcsönt, habár részben is, gyorsabb tempóban realizálják.

A szerb koronázás.

— Saját tudósítónk távirata. —

Belgrád, szept. 21.

A koronázás napját ágyudörgés és valamennyi templom harangjának zugása jelezte. Az idő felderült. Az utcákon nagy néptömeg hemzseg. A csapatok elfoglalják helyeiket. A király érkezése előtt összegyűltek a székesegyházban a papi méltóságok és imákat végeztek. Erre a papság a templom bejáratához ment és ott várta a király megérkezését.

A koronázási menet.

A koronázási menet nyolc óra előtt már rendben állott a konak udvarán. Pontban nyolc órakor föl-tárultak a konak kapui és a menet megindult a székesegyház felé.

Az élén a királyi testőrség főparancsnoka lovagolt, aki után a ki-

rályi hirnök lépdelt délceg paripán. Majd a lovas testőrség következett, amely után udvari diszhintókon a heregek nevelői, a királyi palota kormányzója és az udvarnagy haladtak. Utánuk ismét egy szakasz lovas testőrség lovagolt. Udvari diszhintóban következtek ezután Helena hercegnő és Pál herceg. Zászlók sokasága után, két királyi hirnök jelentette I. Péter király közeledését. Fehér paripán közelgett Péter király. Sötétpiros tábornoki egyenruhát viselt arany vállrojtjal a szt. Lázárrend szalagjával és a fehér sasrend nagykeresztjével. Fejét kalpag borította. Mellette egy fél lépéssel hátrább a trónörökös és Sándor főherceg lovagoltak.

A királyi testőrség egy százada zárta be a festői menetet.

A koronázás.

A metropolita a király megérkezésekor szentelt keresztet nyújtott át megcsókolásra, mialatt az egyik püspök szentelt vízzel szórta meg. A másik püspök rövid beszéddel üdvözölte a királyt, ki a papság kíséretében a trónszékhez ment.

A tróntól jobbra a királyi család, Danilló montenegrói trónörökös, a miniszterium tagjai és a királyi kíséret, balra a külön kiküldöttek, a diplomaciai testület és egyéb előke-lőségek foglaltak helyet.

Mikor a király elfoglalta helyét, felhangzott egy zsoltár. A metropolita felszólította a királyt, hogy mondja el hü alatvalóinak hangos szóval a hitlevelet. Miután a király ezt felolvasta, imádság következett. Majd elrendelte a király, hogy adják rá azt a koronázási palástot, amiben egy püspök segédkezett.

A metropolita fölkenete a király fejét, majd elmondta a királyi imádságot. A király fejére tette a metropolitától átnyújtott koronát, mire a metropolita rövid beszédet mondott a koronázás jelentőségéről. Kezébe vette az uralkodó a jogart és a bírodalmi almát és egy protodiakonus hangosan nevéen szólította a királyt.

Az ágyuk üdvölvéseket adtak, a harangok zúgtak. Ezután a király

letérdelt és elmondta a királyi imádságot. Végül a metropolita áldást kért a királyra, mire istentisztelet következett, mely alatt a király megáldozott.

Ezután magára vette a koronázási jelvényeket és ágyudörgés és harangzugás közt távozva a templomból, palotájába hajtatott. A koronázási ünnepséget eddig semmi sem zavarta meg.

BAJAI HIREK.

(Saját tudósítónktól.)

Baja, szept. 21.

— **Rajk Aladár orsz. képviselő balesete Amerikában.** Sajnálatos baleset hírért közöljük mi elsőként a bajai közönséggel, mely népszerű képviselőjüket, dr. Rajk Aladár bajai ügyvédet érte Amerikában, hol mint az interparlamentáris konferencia tagja időzik.

Szombaton délután, miközben egy nagyobb társasággal kirándult Glenwoodba, a Long Island félszigeten fekvő gyönyörű városkába, Rajk Aladár képviselő oly szerencsétlenül ugrott le a villamos vasut kocsijáról hogy esés közben jobb kezefejét eltörte.

Szerencsére volt a közelben orvos is, aki a képviselőnek igen sulyos, de nem veszélyes sebet bekötözte.

Egy Bajára érkezett privát-levél hozza a pártkülönbség nélkül szeretett képviselő szomorú balesetét, mely nyilvánosságra hozva, bizonyára őszinte részvétet kelt a közönség minden rétegében.

— **Októberi közgyűlés.** A bajai törvényhatósági bizottság — hir szerint — jövő hó 8-án rendes közgyűlést tart, melynek napirendjére az előkészítő tanácsülésen immár letárgyalt 1905. évi költségvetés lesz kitűzve. A költségvetés vitája az ellenzék egyik legkedveltebb témája és így előreláthatólag az idén is hangzanak majd el ellenzéki oldalról a minden tekintetben reális alapon nyugvó városi háztartásukat támadó Philippikák, perzse hiába, mert a többség a költségvetési laboratótumot előreláthatólag elfogadja.

— **A bajai közigazgatási bizottság** okt. 8-án délelőtt 9 órától rendszerinti ülést tart, melyen a szakreferensek havi jelentéseiket terjesztik elő.

Sirolin

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól mint hathatos szer: **tüdőbetegségeknél, légzőszervek hurutos bajainál, ugymint idült bronchitis, szamarhurut és különösen lábbadozóknál influenza után ajánltatik.**

Emeli az étvágyat és a testuilyt, eltávolítja a köhögést és a köpetet és éjjeli izzadást. — Kellemes szaga és jó íze miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban 4. — kor-ért kapható. Figyeljünk, hogy minden üveg alantl czeeggel legyen ellátva:

F. Hoffmann-La Roche & Co. vegyészeti gyár Basel (Svájcz.)

— **Bajai őszi pótvásár.** Vasárnap és hétfőn, valóságos istenitélet időben lett volna megtartandó a bajai őszi vásár, mely egyike szorgalmasabb országos vásároknak. A rossz és hideg időjárás azonban oly lesújtó hatással volt az idén az adásvételre, hogy alig volt valami forgalom. Ezért a törvényhatóság pótvásár engedélyezését kérte a belügyi kormánytól, minek folytán vagy október 2-án, de legkésőbb okt. 16. és 17-én pótvásár lesz Baján.

— **A bajai államfogoly.** Szirmay Vidor dr., bajai ügyvéd tegnap vonult be 3 napra a szegedi államfogházba, hogy a párviadal miatt ráért büntetést kitöltse.

Jóó Nándor.

Népszerű, köztiszteletben álló férfi halt meg tegnap este hosszas szenvedés után: Jóó Nándor, virilis törvényhatósági bizottsági tag.

Nem voltak meg azok a hajlami, melyek neki Szabadka közéletében nagy szerepet szerezhettek volna. De nemes lelkének békeszeretete nem is kívánta a közélet zaját. Magasabb élvezetek után vágyott: a művészetért és különösen a zeneművészetért lelkesedett.

Otthona a művészek tuskulanuma volt Szabadkán. Nem távozott művész Szabadkáról anélkül, hogy nála meg ne fordult volna, s ne élvezte volna azt a páratlan vendégszeretetet, melynek alapja a művészetért való rajongás volt. Mindaz a nagy művész, aki Szabadkán időzött az ő vendége volt.

Legkedvesebb vendégei Szabadka zeneművészei voltak, akik hetenkint többször megfordultak hajlékában, s a legszűkebb körben áldoztak a muzsának. Szabadkai rendes vendégei vasárnap voltak nála legutoljára. Ekkor még gondolni sem lehetett a hirtelen bekövetkezett katasztrófára.

Néhány év előtt a szabadkai takarékpénztár és népbank helyettes igazgatójává választották meg és ezóta tevékenységének javát e nagy pénzintézetünkre fordította. Igazgatósági tagja volt a kereskedelmi és iparbanknak is.

Betegsége már régebbi keletű volt. Évek óta asthmában szenvedett, de erős szervezete sokáig megküzdött a pusztító kórral. Tegnapelőtt este erős rohama volt, de már tegnap ismét egészen jól érezte magát. Tegnap este a roham ismétlődött és néhány perc alatt, 10 óra után, megszűnt élni.

A gyászbeszéd híre városszerte elterjedt még az éjjeli órákban és minden körben a legnagyobb részvételt okozta.

A gyász jeléül a kora reggeli órákban a városházára, a takarékpénztár és népbankra, a kereskedelmi bankra, a nemzeti kaszinóra, a gazdakörre kitűzték a gyászlobogót.

Dr. Jóó Aurél h. főjegyző és dr. Reiser Lajos ügyvéd az elhunytban nagybátyjukat gyászolják.

A temetés csütörtökön délután fél 4 órakor lesz a Petőfi-utcai gyászszobából.

A család a következő gyászjelentést adta ki:

Szentiványi Jóó Nándor törvényhatósági bizottsági tag, takarékpénztári és bank igazgató f. évi szeptember 20-án esti 10 órakor, élete 71-ik évében hosszas betegeskedés után elhunyt.

Elhunytát siratják nővérei: öz. Reiser Zsigmondné szentiványi Jóó Lujza s fia: Lajos, markus és batizfalvi Máriaassz Sán-

dorné szül szentiványi Jóó Julia, sógor-női: öz. szentiványi Jóó Dezsőné szül. Schudritz Lenke és gyermekei: Andor, Aurel, Aladár, öz. szentiványi Jóó Károlyné szül. alsólehotai Scultéty Ilka s gyermekei: Nándor, Károly, Ella, Irén, unokahugai: Fazekas Gyuláné, öz. Scherer FABIÁNNÉ, Krizmanics Jánosné, Werner Rezsőné, unoka öcsesei: szentiványi Jóó Ágoston és Gyula ugy számos rokon s jóbarát.

Lelke üdvéért az engesztelő áldozat folyó hó 22-én d. e. 10 órakor a szent Terézről nevezett főtemplomban és folyó hó 23-án d. e. 10 órakor a szent Ferenc-rendiek zárdaegyházában fog a Mindenhatóknak bemutatni.

Hűlt teteme folyó hó 22-én d. u. fél 4 órakor fog a gyászszobából (VI. kör, Petőfi-u. 11. szám) a r. kath. egyház szertartásai szerint leendő beszentelés után az u. n. bajai sírkertben le ő családi sírboltba örök nyugalomra helyeztetni.

Szabadkán, 1904. szeptember 20-án.
Az örök világhosszág fényeskedjék neki!

ZENTAI HIREK.

— Saját tudósítónktól. —

Zenta, szept. 21.

— **Városi közgyűlés.** Zenta város képviselő testülete f. hó 23-án pénteken d. e. 9 órakor a városháza nagytermében rendkívüli közgyűlést tart, melynek tárgyai a következők: 1. A főgimnázium építésére beérkezett pályatervek elbírálására kiküldött bizottság javaslata. 2. A közbiztonsági szolgálatnak a m. kir. csendőrségre ruházása érdekében kötött egyezség előterjesztése elfogadás végett. 3. Borítal és husfogyasztási adó ügyében előterjesztés. 4. Tanácsi javaslat a tüzoltó lak-tanya építési költségei kiutalása tárgyában. 5. Jegyzőkönyvi hitelesítők kiküldése.

— **Lóverseny Zentán.** A Zentai Gazdakör f. évi szeptember hó 25-én délután fél 3 órakor a város alatti réten készült pályán lóversenyt rendez. Futamok: I. Latinovics Frigyes sikverseny. Kizárólag mezőgazdák részére. Távolság 1200 méter. II. Zentai járás mezőgazdák versenyé. Kizárólag Ada, Mohol, Magyarokani-za és Martonos mezőgazdái részére. III. A Zentai Gazdakör versenyé. Kizárólag a Gazdakör tagjai részére. IV. Urlovasok sikversenyé. Ezen versenyben résztvehet minden bács-bodrog-vármegyei urlovas és a megye területén állomásozó tisztikar. V. Vigasz verseny. Távolság 1000 méter. Az I., II. és III. futamra a nevezés előzetesen a Zentai Gazdakör helyiségében a titkárnál és a verseny kezdete előtt az oszlopnál. Tét nincs. Az urlovasok versenyére való jelentkezés legkésőbb szept. hó 24-én délután 6 óráig Novoszel János gazdaköri titkárnál teendő meg szóval vagy írásban. A versenypálya teljesen kész és ott naponként délelőtt és délután a lovaglás gyakorolható. A versenyzőknek Kepes András ménlovász őrmester a pályán állandóan segítségükre van.

HIREK.

TÁJÉKOZTATO.

Szabadkai közkönyvtár és muzeum. Nyitva szerdán és szombaton délután 3-tól 5-ig. Vasárnap délelőtt 9-től 12-ig.

Szeptember 25. A kath. legényegylet szüreti mulatsága saját helyiségében.

Oktober 2. A szabadkai szabómunkások és munkásnők szüreti mulatsága a „Szarvas” vendéglőben.

— **A törvényszékről.** Marián Miklós a kir. törvényszék elnökhelyettese ma visszaérkezett hosszabb szabadságáról és hivatalát újból elfoglalta.

— **A gymnasium orvosa.** A helybeli főgymnasiumnál ujonnan szervezett orvosi állásra a város ta-

nácsa ma dr. Révfy Jenő hatóságai orvost választotta meg.

— **Indítvány a színház átalakítása miatt.** Sok szó esett már arról, hogy a színház nem épül föl november elsejére, s hogy emiatt a szezon csak decemberben kezdődhetik. A munkát tehát siettetni kellett. Így esett meg, hogy szeptember 8-án kisasszony napján is dolgoztak az építő munkások. Ezen pedig Jandek Mátyás botránkozott meg. Indítványt is terjesztett már a közgyűlés elé, hogy ezentul minden szerződésben kösse ki a város, hogy a vállalkozónak, szerződés szegés terhe mellett, kath. ünnepeken dolgoztatni nem szabad.

— **Szabadságon.** Hutya Kálmán vágóhídi állatorvos ma kezdette meg ötheti szabadságát Távolléte alatt Kemény Herman városi állatorvos fogja helyettesíteni.

— **A D. M. K. E. hódítása.** Ujvidéki tudósítónk írja a Délmagyarországi Magyar Közmevelődési Egyesület ujvidéki fiókjára a napokban tartotta meg alakuló közgyűlését, melyen a vidék is, Palánka 8 tagu küldöttsége által képviselve volt. A közgyűlést Endre Antal kir. főmérnök, a Dmke. igazgatósági tagja nyitotta meg. A fiók működési területül Ujvidék városa, továbbá az ujvidéki óbecsei, zsablyai, titeli, palánkai és ujvidéki járások jelöltettek meg. Ezután Péter Pál főispánt egyhangulag díszelnökké választották. Péter Pál főispán küldöttség élén jelent meg és beszédében tartalommal, meggyőző erejű beszédében méltatta a Dmke. mint magyar kulturális intézménynek nagy fontosságát. A nagy tetszéssel fogadott beszéd után megállapították az alapszabályok, mit a tiszti kar megválasztása követett. Elnökké egyhangulag Endre Antalt választották meg.

— **Kinevezés.** A szegedi kir. tábla elnöke dr. Korény Scheck Vilmos ujvidéki díjtalan joggyakornokot díjas joggyakornokká nevezte ki.

— **Városi földek bérbeadása.** A tavaszi vetés alá bérbeadott városi földekre megtartott árverés eredményével ma foglalkozott a városi tanács. Az árverés eredményét a baranyasümléki 21 lánca, a palicsparti 6 1/2 lánca és a disznóhizlaldák alá kisajátított 7 lánca földre a költségvetési általánnyal nem érése miatt, a Trencsényi-féle alapítványi 5 lánca földre pedig, mert az október első felében önkéntes birói árverésen örökáron el fog adatni, a tanács nem hagyta jóvá.

— **Szabadkai kereskedő tanulmányutja.** Kereskedőinknek legnagyobb bajt az okoz, hogy az izlés sokféleségét a technika modern vívmányainak révén gyorsan kielégíthessék. Ez okozza azután azt, hogy míg valami áru hozzánk ér, addig ez az áru származási helyén már kiment a divatból. Kereskedőink legújabbban úgy iparkodnak ezzel a bajjal megküzdeni, hogy a külföldön személyesen tanulmányozzák minden szezon izlését, s utjából magukkal hozzák a legmodernebb és legjobb cikkeket. Szabadkáról több kereskedő volt már ilyen tanulmányuton. Tegnap a Berger Testvérek rőföskereskedő cég baltagja Berger Antal indult külföldi útjára, hogy tanulmányokat végezzen és a legjobb és legmodernebb cikkeket hozva magával, a szabadkai kereskedelmet is megmentse az említett bajtól.

— **Polgármesteri kinevezés.** Dr. Biró Károly polgármester Simics Félixet kiegészítő helypénzszedővé nevezte ki.

— **A főváros kövezése.** Most, hogy Szabadka általános kövezése

szóba került, közöljük Budapest kövezési költségvetését. A székesfőváros a 20 milliós kövezési költségen első részletéből a jövő esztendőben a következő anyagokból épít kocsi-ut burkolatokat: 1., gránit vagy bazaltból 1,181.300 kor. 2., keramit vagy aszfaltból 528.000 kor. 3., tisztán keramitból 137.000 kor. 4., fából 13.000 kor. 5., tisztán aszfaltból 2,335.800 kor. értékben. Aszfaltból tehát összesen többet mint együttvéve minden egyéb anyagból. A székesfőváros ezen elhatározása sok évi tapasztalatokon és kipróbálásokon alapul. Öt egymás után következő éven keresztül fog ebben az arányban az építés folytatódni, míg csak a 20 millió korona ki nem merül.

— **Kirabolt ékszerüzlet.** Az ujonnan épült Rudics-utcai Milinovics féle palotában az éjjel betörték a Weiszberger Mór fia tulajdonát képező ékszerüzletbe és mintegy 600 korona értékű értéktárgyakat, ezüst láncokat s evőeszközöket, nickel órákat és láncokat vittek el. A rendőrség a tatarozási munkálatoknál alkalmazott munkások valamelyikét gyanúsítja a betörés elkövetésével, mert a tettes a házban tartózkodott és az üzlet udvari ablakának rácsozatát feszítve ki, hatolt a helyiségbe. A nyomozás félrevezetése végett azonban az utcai első emeleti lakás egyik ablakához kötelet erősített és ledobta az utcára. Szerencséje a károsultnak, hogy a nagyobb értékű ékszereket a Wertheim szekrénybe szokta elzárni, amelynek felőrésére a betörőnek ideje s valószínűleg eszközei sem voltak. Ha a lopott tárgyak nem kerülnek meg, akkor az üzlettulajdonos kára nem térül meg, mert áruit betörés ellen nem biztosította.

— **A budapesti meteorologiai intézet jelentése 1904. szeptember 21-én.** Némi hőemelkedés várható, helyenkint esővel.

Szerencsétlenség-e vagy büntény.

Szerencsétlenségnek, vagy bünténynek esett áldozatul az éjszaka Hala-son egy gazdag földbirtokos, akit Szabadkán is sokan ismernek. Az áldozat Terbe Vince, szabadkai volt lapszerkesztőnek bátyja, aki gazdag ember.

Holttestét a vasuti sineken találták összezuzva a vonat kerekei által. A holttest feltalálásakor másra, mint szerencsétlenségre gondolni sem mertek.

A megejtett szemle, s az ezt követő nyomozás adataiból büntényre is lehet következtetni.

Terbe ugyanis tegnap nagyobb összeget vett fel a halasi takarékpénztárból. Ezt az összeget nem találták nála, de azt sem tudták kideríteni, elköltötte-e, vagy fizetéseket teljesített-e a pénzzel.

Nincs tehát kizárva annak a lehetősége, hogy Terbét meggyilkolták, a pénztől kifosztották, s hogy a rablógyilkosságnak a látszatát is megsemmisítsék a holttestet a sinekre

fektették, ahol azután a vonat kerekei darabokba tépték.

A hír Szabadkára Majsáról érkezett.

A szegedi kamara teljes ülése.

A szegedi kereskedelmi és iparkamara 1904. évi szeptember 27-én (kedden) d. u. 2 órakor a kamarai székház termében teljes ülést tart, melynek tárgysorozatából kiemeljük a következőket:

Raichl Frigyes Vilmos kültag (N.-Palánka) indítványa a *szákoló munkások érdekében* emberies intézkedések kieszaköléséért.

A kereskedelmügyi miniszter ur 44878. sz. leirata, melylyel véleményt kíván a Petrőcz község *komlóvásár* engedélyezését kérő folyamodásáról.

A kereskedelmügyi miniszter ur 44961. sz. leiratával véleményt kíván *Bácsujlak község* hetivásárát kérő folyamodásáról.

A kereskedelmügyi miniszter ur 56155. sz. leirata, melylyel véleményezésre megküldi *Zombor* városnak a *nyilvános mérlegekről* alkotott szabályrendeletét.

A kereskedelmügyi miniszter ur 57923. sz. leiratával véleményre megküldi *Madaras* község folyamodását, melylyel a hetivásárjaira állatföhlajtást kér engedélyezni.

A Máv. Budapest jobbpárti üzletvezetőségének átirata, melylyel véleményt kér a *Baján* létesítendő *vasuti szállító hivatal* ügyében.

A kassai kamara pártolás céljából megküldi azon fölterjesztését, melylyel a *látszerész ipart* képesítéshez kötni kéri.

A soproni kamara pártolás végett megküldi fölterjesztését, melylyel a *képviselő-választói jogot* minden önálló iparosra és kereskedőre kiterjeszteni kéri.

A szegedi ipartestület átirata, melylyel fölterjesztést kér, hogy a *munkás szakszervezetektől az ipari munkaközvetítés* joga elvonassék.

Baja város polgármesteri hivatalának átirata az ottani *iparos szakrajtunfolyamok* segélyezéséért.

A kamara 1905. évi költségvetése.

A háború.

A háborura vonatkozólag ma a következő táviratok érkeztek a fő városba:

Madrid, szept. 21.

Bilbaoi távirat hivatalos alakban cáfolja meg a *Correspondentia* tegnapi táviratát, mely szerint egy orosz cirkálóhajó egy angol szállítóhajó Santa Maria-fok magasságában ello-gott volna.

Pétervár, szept. 21.

A cár az összes tüzérség ujonnan szervezett felügyelői állására *Sergius Mihajlovics* nagyherceg a la suite vezérőrnagyot hívta meg.

Mukden, szept. 21.

Az ütközet közvetlen küszöbön áll. A japánok mintegy 8—9 hadosztálynyi erővel vonulnak előre. A magasan álló gabona mindenütt le van aratva, miért is tág lövőtér van a síkságon. Az orosz állások arcéle előtt folyik közvetlenül a Hun.

Csifu, szept. 21.

A japánok az utolsó tizenkilenc nap alatt készülődtek *Port-Artur* ostromára, mely az északkeleti oldalra irányul. A japánoknak céljuk hogy az *Erlungsan-erőssége* és a

mellette fekvő erősségeket elfoglalják. Az augusztus vége felé történt támadás tíz napig tartott. Bár a japánokat az egész vonalon visszaverték, mégis megtartottak négy kis északkeleti erősséget. Kettő csak 50 lépésnyire van az *Erlungsan-erősségtől*. Az oroszok naponként 1000 gránátot lőnek ki. főképen a négy említett erősség ellen. A *Novi Kraj* jelentése szerint éjjel is voltak támadások ezen sáncok ellen.

Csifu, szept. 21.

A Dalniból érkezett japánok nagy tisztelettel nyilatkoznak a *port-arturi* oroszok ellentálló ereje felől. Az augusztus végén a *Rükvansan* hegység megostromlására tett kísérlet a japánoknak egy egész ezredébe került.

TAVIRATOK.

Uj palota a közoktatásügyi miniszteriumnak.

Budapest, szept. 21. A közoktatásügyi miniszterium palotája régtől fogva szüknek bizonyult, elannyira, hogy a hivatalok egy részét a szomszédos épületekbe kellett elhelyezni. Ez indította a kormányt arra, hogy a közoktatásügyi miniszterium részére új palotának építését határozta el. A közoktatásügyi miniszter a miniszterium új palotája számára megvásárolta a parlament háta mögött, a *Klotild-utca* jobb és baloldalán lévő két telket. A telek a fővárosi pénzalapnak volt a tulajdona. Az építésre a kormány negyedmillió koronát irányzott elő. Az utca két oldalán úgy építik a palotát, hogy az első emeletet összekötik és a *Klotild-utca* a palotta alatt halad el. A palotta építését a tavasszal kezdik meg.

A nagy olaszországi sztrájk.

Budapest, szept. 22. Nápolyból jelentik: A vasuti alkalmazottak kiküldötteinek egyesülete elhatározta a munkába állást. Ma reggel az összes ágak munkásai ismét dolgozni kezdtek. A lapok is megjelennek máttól fogva. *Venezia*ban, *Torinó*ban, *Génuában*, *Firenzében* és *Bolognában* teljes rend van. A városok ünnepi díszben pompáznak. Több helyen ünnepi gyűlések voltak és a nap fontosságát méltató beszédek hangzottak el. Este a nyilvános épületeket kivilágították.

Apponyi Amerikában.

Budapest, szept. 21. *Cleveland*ből jelentik: Az interparlamentáris konferencia magyar kiküldöttei tiszteletére ma bankett volt. Az üdvözlő beszédre *Apponyi* fényes szónoklatban válaszolt, erre a kiküldöttek ünnepies menetben a *Kossuth-szobor*hoz vonultak, amelyre koszorut tettek le. *Carfio* elnök sirját is megkoszorúzták.

Romok alá temetett gyermekek.

Budapest, szept. 21. Saáp községeből jelentik, hogy tegnap délben ott borzalmas szerencsétlenség történt *Hunyadi János* gazda telkén az istálló összeomlott s a fal mellett játszó gyermekket, a hét éves *Jánost* és a négy éves *Mariskát* maga alá temette. A szerencsétlen csöppségeket összezúzva, holtan szedték ki a romok alól.

Egy örült olasz rémtette.

Budapest, szept. 22. *Münster*ből táviratozzák: Egy hirtelen megőrült olasz petróleummal leöntötte egy *Heszmann* nevű özvegyasszony há-

zát, majd felgyújtotta a házat és az égő ház ablakain keresztül dobta ki gyermekeit. Egy gyermek szörnyet halt, felesége az ijedségtől megőrült. A dühöngő olaszt a rendőrségre vitték, a honnan egy elmeógyógyintézetbe szállították.

SZINHÁZ.

Pesti aggályai. Ugy látszik, szin-társulatunk jelenlegi igazgatója nagy bizonytalanságban van, vagy talán egészen tisztában van helyzetével, mert már a második színház elnyeréseért pályázik. Miután ugyanis a kecskeméti kérvényét visszavonta, most a soproni színházra pályázik. Hogy a szabadkai pályázatát nem fogja egyhamar benyújtani, az biztosra vehető, mert nálunk mindig az utolsó pillanatban szokott jelentkezni, annyira nélkülözhetlenné tudta magát tenni hosszas ittmüködése és a színházlátogató közönség kellő dresszirozása után.

MULATSÁGOK.

Elmaradt szüreti multság. *Návai István* és nővére által V. kör, halasi-ut végén szeptember 18-ára hirdetett szüreti multságot nem tartják meg e hó 25-én sem és pedig azért, mert a rendező bizottság a szabadkai kath. legényelet buzgó tagjai sorából került ki, akik a legényegylet multságát, amelyet 25-én tartanak meg a kath. legényegylet helyiségében, megoszlásuk által gyöngíteni nem akarják; éppen azért a multság csőszei és csösznöi ezen minőségükben csatlakoznak a legényegylet csőszeihez, illetve csösznöihez.

Kitünő szőlözuzó

az egész szüret tartamára, vagy csak a szükséges időre

kölcsön vehető Sefcsics Lajos

asztalosnál.

Irodalom.

— **Minden konkurencia ellenére** legelterjedtebb, tehát legolvasottabb lapja ez országnak a *Pesti Hirlap*. Mert politikája népszerű; minden irányban független, szókimondó; a nagyközönség igaz érdekeit szolgálja s a közvéleménynek mindig hő tolmácsa. Cikkírói tárcaírói, szaktudósítói, humoristái az ujságíró-világ jelesei. Tartalma — komoly és mulattató — az összes napilapokét felülhaladja s mégis rendkívüli kedvezményekben is részesíti előfizetőit. Így minden előfizető karácsonyi ajándékul kapja a *Pesti Hirlap* nagy képes naptárát s kedvezményes áron rendelheti meg a *Divat Szalon* című kitünő divatlapot. Az új évnegyed alkalmából azért felhívjuk az ország legkedveltebb lapjára, t. közönségünk figyelmét, megemlítve, hogy az előfizetési ár — (negyedévre 7 korona, a *Divat Szalon*nal együtt 9 korona) a *Pesti Hirlap* kiadóhivatalába (*Budapest, V., Váci körút 78.*) küldendő.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Gyermekgyilkos anya. *Vujkovic* *Czviin* *Mária*, akit az egész városrészben szép *Máriának* hittak, *Julius*-ban már a második házasságon kívül született gyermekének adott életet. *Ledér* életmódjának azonban a második gyermek már nagyon utjában állott és ezt elkerülendő, bestiális eszközhöz folyamodott. Amint ugyanis magzatja a világra jött, egy nagy konyhakéssel elvágta a nyakát. A kir. ügyészség gyermekölés büntetnének vádját emelte a lelketlen anya ellen, aki fölött ma ítélkezett a szabadkai kir. törvényszék büntető tanácsa *Szerdahelyi* *Sándor* elnöklete alatt. Vádlott a tárgyalás folyamán azzal védekezett, hogy óriási fájdalmi közepett körmeivel ragadta meg az ujszülött nyakát és ez okozta halálát. Az orvosi szakvélemény és a bizonyító eljárás során azonban ezen védekezése megcáfoltatott, minek folytán a bíróság bűnösnek mondotta ki és gyermekölés büntetése miatt nyolc havi börtönbüntetésre ítélte. A vádhatóság képviselője az ítélet súlyosbitása végett felebbezett.

A szabó tartozása. *Budincsevics* *Lajos* helybeli szabómester 812 koronával tartozott *Havas Ferenc* kereskedőnek. A hitelező nem fizető adósa ellenében per útján érvényesítette követelését, minek fejében ruhaneműeket, kocsit és lovat foglaltatott le nála. Az adós azonban az árverés előtt eladta a lefoglalt ingóságokat, miért is bűnügyi feljelentést tett ellene a hitelező. A mai tárgyaláson *Budincsevics* azzal védekezett, hogy ő felajánlotta ingóságait hitelezőjének, de az csak pénzt akart elfogadni, a lefoglalt ingókért befolyt pénzt azonban, amely a követelés negyedrésztét tette ki, átszolgáltatta *Havasnak*. A bíróság vádlott védekezését elfogadta és az ellene emelt vád alól felmentette. Az ügyész és a panaszos felebbezést jelentettek be.

Elnapolt sajtóper. *Meznerics* *Ferenc* elemi népisk. igazgatónak *Gurcsán* *István*, elemi tanító ellen megindított sajtóperét a kir. törvényszék a tanuk meg nem jelenése miatt elnapolta.

Közvédők a kir. táblán. A szegedi ügyvédi kamara a kir. ítélőtábla előtt bűnügyekben tartandó főtárgyalásokra közvédőkül kirendelte: az október 31 től november 5-ig terjedő időre *Fáry* *István* ügyvédet, helyettesül *Lippay* *Lajos* dr. ügyvédet, november 7-től november 12-ig *Gróf* *Árpád* dr. ügyvédet, helyettesül *Lipkay* *Kálmán* dr. ügyvédet, november 14-től november 19-ig *Grosser* *Albert* dr. ügyvédet, helyettesül *Kelemen* *Dezső* dr. ügyvédet, november 21-től november 26-ig *Gyulai* *Mór* dr. ügyvédet, helyettesül *Pálffy* *Sándor* dr. ügyvédet, november 28-tól december 3-ig *Holló* *Samu* dr. ügyvédet, helyettesül *Pártos* *Ernő* dr. ügyvédet, december 5-től december 10-ig *Huszár* *János* dr. ügyvédet, helyettesül *Pártos* *Simon* dr. ügyvédet, december 12-től december 17-ig *Magyar* *Miksa* ügyvédet, helyettesül *Kasza* *Ferencz* dr. ügyvédet, december 19-től december 24-ig *Kömpolti* *Ábrahám* dr. ügyvédet, helyettesül *Reiner* *Mór* ügyvédet, december 27-től december 31-ig *Kertész* *Zsigmond* dr. ügyvédet, helyettesül *Reiniger* *Jakab* ügyvédet.

Lótolvaj cigány. *Oláh* *János* cigány 800 korona értékű lovakat lo-pott *Müller* *György* garai lakostól. A cigány módra védekező vádlottat

a törvényszék lopás büntetésében bünnösnök mondotta ki és ezért nyolc hónapi börtönrre ítélte. A cigány természetesen nem nyugodott meg az ítéletben.

REGÉNY CSARNOK.

A LEÁNY-VOJVODA.

Írta: Dugovich Imre. 23.

— Meg lesz, Dobra; minden úgy lesz, amint akarod, szólta a sztaresina. Dobra kezet nyújtott neki, hogy bucsuzzék tőle:

— Isten veled sztaresina. A leányoknak egy nap nyereséget köszönhetek. Előbb hajdukjaim között lehetek. Szófiában, — meggondoltam, — nincs mit keresnem. Azt hiszem a Sztára plánina vojvodájának embeirei megteszik ott a magukét. Hanem mielőtt távoznék, adhatnál egy köcsög tejet, megszomjaztam. Éjjel óta gyalogolok, s most már fejünk fölé kerül a nap. Hajnalban találkoztam Paunával, s izentem a vödnek, de Pauna izenetet nem hozott. Találkoztam vele visszajövet is.

— Majd hoz Nedelya tőle is, szólalt meg emelt hangon az öreg. Maradj addig itt, míg én Paunától behozom a tejet. Pauna frissen fejt tejért volt ma az uránál.

Mire beszédét befejezte, már kívül is volt az ajtón. Dobra egyedül maradvan leült a szőnyegre, amelyről az öreg fölkel. Néhány percig várt, elmélyedve gondolataiba. Képzete a szebb jövőt építette tarkán, ragyogóan, mikor a sztaresina belépett a tejes köcsöggel a kezében, s Dobrához lépve átnyújtotta neki.

— Egészségedreszolgáljon, vojvoda.

Dobra néhány kortyot ivott a köcsögből, majd maga mellé tette a szőnyegre. A képzeletével kirajzolt jövő lebegett még lelke előtt, s e színes, boldogító kép hatását az agg alakja a szabad, a fényes mult emlékezetével élénkítette. Az elképzelt jövő ragyogásának és a földidézelt a mult fényének összehatása a leányvojvodában a nemes szenvedély fékezhetetlen akarateréjét edzette észrevétlenül a jelen gyalázata, rab-sága ellen. Az aggra tekintet. Szemeinek tüzeiben a remény boldogsága, az emlékezés dicsősége, a jelen küzdelmeinek heve lángolt.

— Sztaresina, szólalt meg csengő hangján, csak egyért imádkozzál, — az öregek imája kedves, mint a gyermeké. Imádkozzál, hogy a gyáva, undok csüggedés ne lehessen nemzetünk sirásója.

A sztaresina ajkai félig kinyitlak, mintha mondani akart volna valamit. De ebben a pillanatban lépett Pauna a szobába. Mogorva tekintettel fordult Dobra felé, a közönyösségtől kongó hangon szólalt meg:

— Dobra, azt hiszem, hogy a szoros felől a janicsar őrzőket közeledik. Tudod, hogy nekünk békére van szükségünk ha élni akarunk. Egy fél óra múlva itt lehetnek, mert vágatva jönnek.

Dobra villámgyorsasággal ugrott föl. Jobb karja önkéntelenül feszült ki, balját ziháló mellére szoritotta, szeméből lüszár ömlött. A sztaresina, mint a párdúc ugrott a szőnyeghez, felrántotta, s bockorának sarkával hatalmasokat rugott a talajon ott, ahol előbb a feje pihent. Mikor a handzsárok markolatáról lerugta a földet, az ifju gyorsaságával hajolt le, s kapta föl a két handzsárt. Az egyiket Dobrának nyújtotta, aki önkéntelenül ragadta meg a feléje nyuj-

tott fegyvert, a másikkal az agg jobbjára suhintott egyet, s a penge sivitva hasította a levegőt. Pauna meglepődve rohant az ajtóig, de ott visszanyerte önralmát.

(Folyt. köv.)

Felelős szerkesztő:
DUGOVICH IMRE.
Laptulajdonosok: AZ ALAPÍTÓK
Szerkesztőségi és kiadóhivatali
telefon szám: 62.

!! HÖLGYEK !!

figyelmébe!
Az összes téli toilette
ujdonságok, úgy
francia mint angol
costümök, felöltők
már tömegesen készülnek és
láthatók

Gráner Róza utoda
elsőrendű műtermében Szegeden
Somogyi-utca 22 szám.

Átköltözés miatt

a raktáron levő

egyiptomi szivarok hüvelyek
mélyen leszállított árban
nagyban és kicsinyben eladatnak

Lőw Zsigmond

rövid- és szabókellékek üzletében
Farkas J. fűszerkereskedő üzletével
szemben, fiakkerosok megálló helyén.

Hölgy

közönség

szíves figyelmébe

Bécsi és pesti bevásárlásunkból
visszaérkezve, a hol a legújabb
modell'okát szerezniük
be, melynek megtekintésére a n. é.
hölgyközönséget tisztelettel meg-
hívjuk.

Pontos és gyors kiszolgálás!

Méltányos árak!

Nagybecsű pártfogásukat kérve, ma-
radtunk tisztelettel

Pudler és Czirok

divatárusnők, Rüdics utca Kúnetz-ház

KIS HIRDETÉSEK.

Minden szó 3 fillér Vastag betűkből 6 fillér. Legkisebb hirdetés 30 fillér.
Apró hirdetések felvétetnek a kiadóhivatalban Batthyány-utca 3 sz. — Apró hir-
detések előre fizetendők.

A ki eladni kíván:

Butort,
Zongorát,
Bort,
Gyümölcsöt,

Gabonát,
Üzletet,
Műhelyt,
Lakást,

Üzleti helyiséget
Nyaralót,
Birtokot,
Házat,

vagy a ki

valamely betölteni kíván, legbiztosabban ér célt, ha igénybe veszi

„Bácsme gyei Napló“

kis hirdetési rovatát.

Bácsme gyei Napló
ára 2 fillér kapható:

Vig Zsigm. Sándor
könyv és papír kereske-
désében főtér.

Heumann Mór
könyv és papír kereske-
désében főtér.

Mezneries József
fűszer és csemege üzleté-
ben honvéd laktanya
mellett

Tenner B.
dohánytőzsdé és iatékáru
üzletében Kossuth-u.

Erdélyi D. és Társa
dohány nagy tőzsdé
Kossuth utca.

Beck Sándor
fűszer és liszt üzlete a
törvényszékekkel szemben.

Herezl József
fűszer- és liszt üzlete
Petőfi-utca sarkán.

Krécsi A. Nándor
könyv és papír kereske-
désében Deák-u.

Gerber Jakab
dohánytőzsdé és esztergá-
lyos üzletében Kossuth-u.

Nojések Géza
fűszer és csemege üzleté-
ben Damjanich és Ber-
csényi utca sarkán.

Spitzer és Klein
fűszer és csemege üzle-
tében Rüdics-u.

PALICSON
Menczel Mihály
fűszer és csemege üzle-
tében

Kiadóhivatalunkoz inté-
zett levelek csakis bé-
lyeggel továbbíthatnak.

Vidéki hölgygyel szeretnék cserélni. Le-
velező-lapok „Bogár“ j. alatt ké-
rem a kiadóba intézni. 522

Intelligens fiatal leány levelezne in-
telligens fiatal emberrel
Ismeretség nincs kizárva Levelek »Fekete
szem éjszakája« jeligén e lap kiadójába
küldendők.

Jó karban levő, keveset használt boros
hordók, 500, 600, 800 és 1000 liter
űrtartalommal rendkívül jutányosan ela-
datnak Bettelheim Márton bornagykeres-
kedőnél Sátoralja-Ujhelyen.

Régi ajtó, ablakok jutányosan eladók
Cím a kiadóban. 429.

Lap árusításhoz és kihordáshoz felvé-
tetnek asszonyok és leányok havi
zetés mellett. 515

Külön bejárati butorozott szoba egy
vagy két ur részére
azonnal kiadó. Ugyanott kóser házi koszt
is kapható. Cím a kiadóban. 509.

Több butorozott szoba azonnal, esetleg
elszejtől kezdve kiadó. Címek a
kiadóba megtudhatók. 479

Ellátást nyerhet 2-3 ur egy jobb
családnál. Cím
a kiadóban. 446.

Okleveles ovonó aki magyarul, né-
metül, szerbül be-
szél és tanít, kitűnően érti a kézimunkákat,
gyermek mellé állást keres. Cím a ki-
adóban. 516

Jó házból való fiu tanoncul felvétetik
Deutsch Izidor, norinbergi
diszmű és játékaruk üzletében, Szabadkán;
Kossuth-utca. 517

Butor kiárúsítás! ❀❀

Családi okok miatt a raktáron levő
saajt műhelyemben készült

hálószoba, ebédlő, szalon-
garnitúrák és kárpitosáruk

minden elfogadható áron eladatnak

SIPOS KÁROLY BUTORÁRUHÁZA

SZABADKA.
Kazinczy-utca.

HIRDETME NY.

Alulírott mint vb. Ráits Milán
csődtömeg gondnoka közhírré teszi,
hogy a tömeghez tartozó arany ezüst
nemüekről szóló záloglevelek, három
arany karék, egy óra, egy láncz, egy
gomb, két brilliánt gyűrű és egy pár
brilliánt függő f. hó 24-én d. e. 8
órákor Bende Ignác bírósági végre-
hajtó közbejöttével nevezett tömeg-
gondnok ügyvédi irodájában elárve-
reztetni fognak.

Janiga János, tömeggondnok.

Egy jó karban levő

Zongora

jutányos árban

azonnal eladó.

Cím a kiadóban.